

- 5. JUN. 1926

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

KÖNIG & RAYER OMARE

ROMÁNIA
5. évf.
8. SZ. 1926.
II. 21

Nemere apó.

– Nicolae Jorga költeménye. Magyarba átültette dr. Szeremley Ákos. –

Sir, nyöszörög ablakomnál
Kopog, zörög az üvegen,
Dermedt tagját akarja talán
Felmelegíteni idebenn.

Megfagyott a szegény aggastyán,
Mióta örülként szalad,
Széles sikon, zord rengetegben,
A hó borított fák alatt.

A tűzhelyhez akarna ülni
És szürcsölni a meleget,
Szegre akasztani a ruháját
S álláról a jéggyöngyöket.

(Fogarás)

Nem bánom hát, sötétnek, fagynak
Hadd nyissak ablakot elébb,
Az éjszakól rám havaznak
És rajt' az aggastyán belép.

Magas öreg, szép ábrázattal,
Gyönyörű termet, hófehér,
Jégszálakból kiszótt ruhája
Egészen a bokáig ér.

És szól süvöltve s suttogása
Csontodba s velődbe hat,
Jégbajsza közt késfoknyi résen
Hangja remeg, úgy tör utat.

Erdély.

– Irfá: Benedek Elek. –

A végtelennek látszó, délibábos rónaságok fia, ha Erdély földjére lép, meglepődve néz körül. Az ő szeme megszokta a nagy messziséget. Bármerre fordult, a végtelen nagy pusztaságot látta. S ime, most égnek meredő hegyek ágaskodnak eléje. Mely kicsiny terület, amit egyszerre lát! Megy tovább, tovább, a hegyóriásokon túl s mely csoda! Ujabb hegyek, erdőkoszoruzta, zordonképű sziklás hegláncok állják utját a szemnek, mely eddig csupa síkságot, végtelen rónaságot látott. Első pillanatban az az érzése, hogy talán idegen földre tévedett. Nem tudja, merre forduljon. Szinte szédítő hirtelenséggel váltakoznak erdők, hegyek, sziklák, erdős hegyek közé szorult szűk völgyek, melyeken fürgén szalad végig a kristályvizű patak. Aztán egyszerre úgy tetszik: na,

most vége a hegyeknek. Maros, Küküllő, Olt vize mentén már szélesebbek a völgyek: mintha a magyar rónaságból titkon idekerült volna egy darabocska. Am ezért a hegyek közül nem jut ki. Vége-hossza nincs azoknak. Egyet elhagy, tiz ágaskodik eléje. Ez az igazi mesebeli ország. »Hegyeken, völgyeken, erdőkön, mezőkön halad át« az utazó. Csak a tenger hiányzik. De az is itt tartja egy szemét a sok közül: a Szent Anna tavát.

Svájcnak is nevezik Erdélyt s nincs ebben semmi tulzás. A természet minden szépségét ráhalmozra Erdélyre a Teremtő. Amily végtelennek tetszik az alföldi síkság, oly végtelennek tetszik itt az erdő. Megszámlálhatatlan milliókat érő kincseket rejt magában a föld méhe. Nem csoda, hogy a vitághódító Róma is szemet vetett

egykoron Erdélyre. Arany, ezüst, vas, só, kőszén, márvány, a köveknek mindenféle fajtája hever itt föld méhében és föld színén. Rengeteg kincs, melyekből sokat fogyasztottak az idők folyamán a különféle népek. Kutatják, ássák ma is szakadatlan, s nem fogy el soha! Járd be a Székelyföldet, s csaknem minden falunak van savanyuvíz forrása. Közülök nem egy világhírűvé lett. Világszerte ismerik a borszéki vizet, az ásványvizek királyát. Csudákat beszélnek egyik-másik forrás gyógyító erejéről.

Mennyi kincse Erdélynek, s im, népe mégis szegény! Az idegen csodálkozva kérdi: mi az oka ennek? Tunya, dologtalan talán a nép? Nem, nem! Erdély népe nemcsak a kardot tudta s tudja forgatni, de a békés munka szerszámait is. De távol esik a nagy világtól. Mióta vasutak vannak, nincs ugyan távolság, ám Erdély hegyes-völgyes vidékein csak újabb időben kezdettek szerteágazódní a vasutak. Hány kincsesbányát rejtenek még szerteszét, mindenfelé Erdély hatalmas bércei, a hová nem jutott el a vasut! Ahol a sok drága kincs értéktelenül hever. Ahol pedig a föld méhe kincseket rejt, ott a föld színe csak nehéz, keserves munkára adja meg a mindennapi kenyeret. Most már tudjuk, ugy-e bár, miért szegény a szépséges szép Erdélynek munkás, szorgalmas, becsületes népe?

Szegény Erdélynek a népe, de ennek a népnek a szíve ép úgy a szülőföldjéhez van forrva, mint az alföldi magyaroknak szíve az ő búzatermő Kánaánjához. El-elhajtja szülőfalujából idegen földre a mindennapi kenyér gondja, ám a szíve visszasír a sovány, de édes anyaföldre s vissza is jön újra, meg újra. Ott akar meghalni, ahol született.

Oh, eljön az idő, amikor Erdélynek

népe nem lesz szegény. Eljön az idő, amikor az a tenger kincs, mit a föld méhe rejt, gazdagon jutalmazza meg a serény munkás kezeket. Eljön az idő, a mikor a világszerte idegenek özönlenek a szép, a csudaszép Erdélybe s elviszik a híret világszerte: menjetek, menjetek, nézzétek meg e mesebeli tündérországot! Ahol romokba dült várak mesélnek régmúlt időkről csudás dolgokat. Ahol rengeteg fenyesek balzsamos illatot lehelnek. Ahol csuda források vize új életre támasztja a halálra váltat. Ahol a föld méhének gazdagsága kimeríthetetlen. Ahol a nép jobban, rosszban hű maradt földjéhez.

Ezt a földet, ezt a népet, ki ne szeretné ismerni?

(Kisbacon)

Érdekes olvasmány.

NEDECZKY GYÖRGY (Kolozsvár) pályaműve a Cimbora múlt évi pályázatán.

Választott.

Bíró: Ön 3 napi fogságra, vagy, ha tetszik, 3000 leire lett elítélve. Válasszon tehát.

Elítélt: Hát kérem a 3000 leit.

(Tima Endre, Zilah.)

A szegény ember kakasa.

— Apró unokáinak meséli Elek nagyapó. —

Volt egyszer egy szegény ember s annak felesége. De milyen szegények voltak! Egy kakas s egy tyúk volt az egész gazdaságuk. Az ám! Ez a gazdaság sem volt közös: Az emberé volt a kakas, az asszonyé a tyúk. Hiszen a tyukra nem lehetett panasza az asszonynak: minden nap tojt egy tojást, abból az asszony rántottát csinált, de bizony az urának egy falást sem adott abból.

Hej, elkeseredett a szegény ember! Tulajdonképpen minék is tartja ő a kakast, amikor az csak kukorékol, szárnyát csatfogtatja, tollát mutogatja, begyeskedik, kényeskedik, de tojással bezzeg nem kedveskedik. Ugy felbosszankodott egyszer, hogy kapta-fogta magát, szegény kakast elpáholta, meggyöfözte, még a lábát is eltörte!

— No, mondta a kakas, nem kukorékolok én kendnek többet, s azzal nagy bajában, bánatjában elment világgá, el bizony.

Ment, mendegélt nagy búsan a kakas, hát egyszerre csak szembe jön vele a rókáné komámasszony.

— Hová, háová, kakas ur?

— Megyek világgá, kedves komámasszony.

— Vigyen el engem is, kedves kakas ur.

— Hát jere! — S mit gondolt, mit nem, csőrét kitéfőzte, nyakát kinyújtotta s róka komámasszonyt ham! egyszerre bekapta.

Tovább ment, mendegélt kakas ur s most meg találkozott — ugyan kivel találkozott? Ő bizony Farkas komával, senki mással. Ennek is valami nagy bánatja lehetett, mert ez is kérte, vigye el magával, jaj, nem is bír a bánatával! No, ha kérte, el is vitte: egy-kettőre bekapta s úgy ment tovább az ebadta.

Ment, mendegélt kakas ur egyszerre csak folyóvizhez ér. Hát, halljatok csudát: ez is megszólította: háová, merre, s mert ennek is kedve kerekedett vele menni, kapta fogta magát kakas ur, a csőrét csak bele koppantotta s a vizet mind egy cseppig felszipantotta!

No, Isten csudája, hogy a kakas ur meg nem repedt, Róka, farkas, folyóvíz a gyomrában, s föl se vette, szedte-vette, tovább ment nagy begyesen. Így ért este egy erdőbe, ahol zsványok fanyáztak, hej, itt lesz csak jó világ! Nem voltak honn a zsványok, kakas ur hát nagy bátran felröppent a kutyakávára s úgy nézett szét: vajjon mi lesz vacsorára?

„Gig-ág-ág-ág-á, rőf-rőf-rőf!”

— Hallja-e kend, komámasszony, komámuram? — kukorékol kakas ur.

Hallották ám s egyszeribe ki is bujtak kakas ur-

ból, disznót, libát felfalták, nagyot ittak, azzal aztán az ebadták szépen visszamasiroztak kakas ur gyomrába.

Hát, egyszer csak jönnek a zsványok, a hitványok, szörnyű éhesek voltak a hitványok, ettek volna, nem volt mit, sem disznó, sem liba, no lesz most itt galiba!

— Nini, kakas! — kiált az egyik — jó lesz ez is, ha nincs liba. Nosza mindjárt kakas urat lefűlelik, befűtnek a kemencébe, Kakas urat bedobják a közepébe. Hej, más se kellett Kakas urnak, folyóvizet a gyomrából kiereszté s a fűz nyomban elaludt. Komámasszony, komámuram, nagy hirtelen kiugrottak s a zsványok, a hitványok, olyan szörnyen megijedtek, hogy kacagás volt az látni. Könyörögtek Kakas urnak, ne bántsa az életüket, mind od'adják a pénzüket. Megtöltöttek három zsákot szinarannyal, egyet komámasszony, egyet komámuram; egyet meg kakas ur dobott a hátára, úgy indultak hazafelé.

— Bezzeg, most majd megbecsül a gazdám, — mondotta kakas ur, s hazaérve felszállott a sövényre. Illegett-billegett rangosan s kukorékol jó hangosan. Folyton ezt kukorékolta:

— Gazda, nyisd ki a kapudat, terítsd ki a ponyvádat!

Bezzeg, hogy a gazda nem sokáig hívatta magát, három ponyvát az udvarba kiterített s kakas ur a három ponyvára három zsák aranyat kiürített.

Hej, hogy látta ezt az asszony, elsápadt az irigységtől, nosza, kapta-fogta magát, eltörte a tyukja lábát, hadd hozzon aranyat az is. Hiszen, elment a szegény tyúk, kaparkált ő erre, arra, jobbra, balra s talált is ám — ugyan bizony mit talált? — egy fél krajcárt, tiszta felet, sem többet, sem kevesebbet, azzal aztán hazasándikált. Ő is felszállt — jaj de milyen keservesen! — a sövényre s kolkodácsolt:

— Asszony, nyisd ki a kapudat, terítsd ki a ponyvádat!

— Nosza, szaladt a jó asszony, nehogy egy percet mulasszon, három ponyvát kiterített s a tyúkanyó reá vetett — ugyan mit? — egy fél krajcárt, tiszta felet, sem többet, sem kevesebbet.

— Ej ebadta, hát csak ennyi? kiabált a szegény asszony. Nyakoncsipte tyúkanyót, nyisz! kettévágta a nyakát, leforrázta, megsütötte, az aszfalt megterítette, az urát mellé ültette s mondta szépen, szelid szóval:

— Egyék, lelkem jámbor uram, többet rám ne haragudjon: Kend se, én se, szent a béke.

Itt a vége, fuss el véle.

(Kisbaczon.)

Szilasy Bálint szép históriája.

Írta: Fábian Gyula - Rajzolta: Fábiané Biczó Ilona.

Jó félóra tartott, amíg a diáksereg kiért a fürdőbe. Ott vidáman szétoszlottak. Kis csoportokba telepedve, jóízűen falatoztak, iddó-gáltak. Reggeli után a diákok fölkészültek a versenyhez. A völgy véges-végig ki volt homokozva. A kis diákok versenytutást rendeztek, meg a zászlós kopjakkal katonás sorgyakorlatokat végeztek. Csupa öröm volt nézni a kis legényeket, amint nagy komolyan lépkedtek, vonultak, a kopjakkal mindenféle figurát mutattak. Végül a komoly verseny kezdődött.

Az idősebb diákok nyílal löttek. Egy nagy, deszkából fűrészelt és rikító színekkel kifestett török lovas-katona volt fölállítva. Arra löttek a diákok. Hatvan lépésre állottak föl a céltől. Egymásután pendült az ív. Vivatozás hangzott föl, ha megállott a nyilvessző a törökben; nevetés, ha mellette suhant el. Aki elhibázta, rögtön félreállott. Tizenöt diák marad a téren. Kemény mester kiadta a parancsot.

— A törökre célozni! Aki a lovat találja, elmehet. Csak az lőhet újból, aki a törököt találta el!

A tizenöt diákból csak öt maradt meg. Köztük volt Bálint is.

— Most a fejére löjjetek!

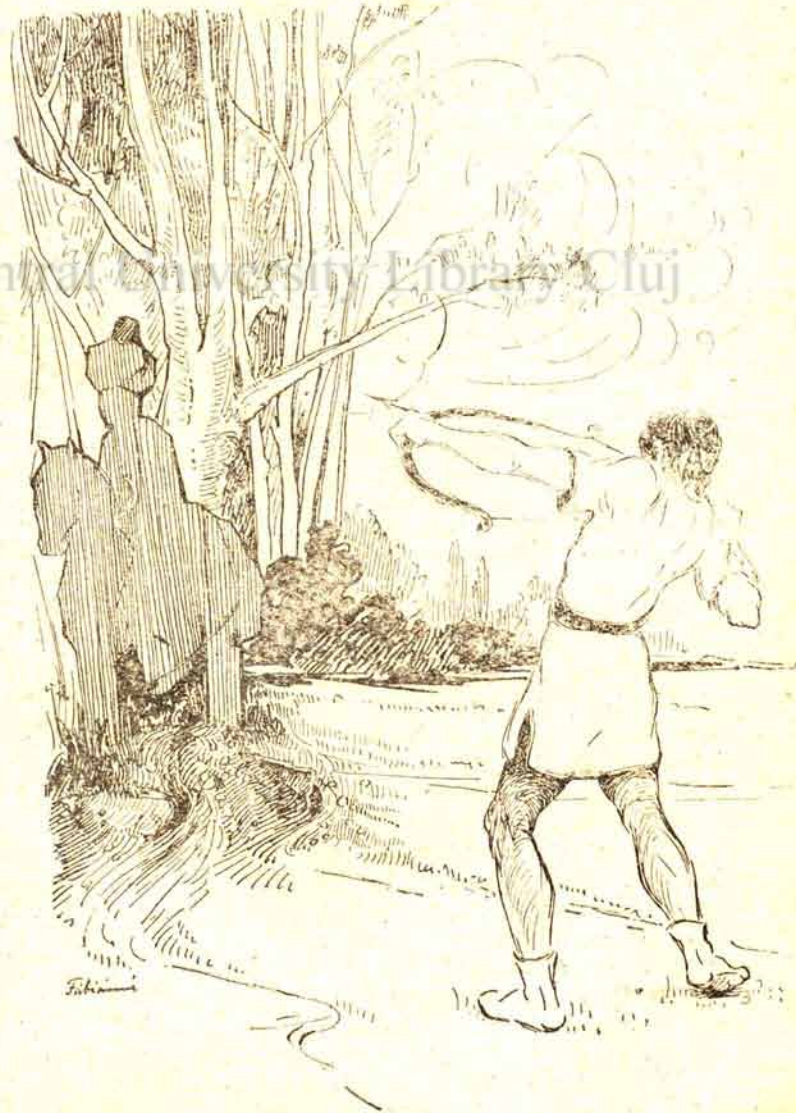
Draskóczi Gellért, losonci nemes urfi lőtt elsőnek. A nyilvesszője a török turbánjában állott meg. Nagy vivatozás kerekedett. A három utána következő diák nem talált. Bálintra jött a sor.

Bálint beakasztotta a hurt az ívbe. Nyilvesszőket vett elő. A tenyerén mérlegelte és a legkönnyebbet választotta ki. Azután az ujjára fektette, mint a mérleg karját és figyelte, helyes-e a vessző egyensúlya? Majd fölemelte a karját. A keze hátán érezte,

hogy északi szél fúj. Jobbra kell hát kissé löni, ha a célt el akarja találni. Fölemelte az ívet, rövid ideig célzott. Pendült a hur...

Nagy vivatozástámadt! A nyilvessző a török szemét verte át. A deszka másik oldalán jött ki.

— Még ilyen lövést nem láttam, — mondta Kemény uram. — Most a vivás következik!

Két láb hosszú, kemény fából esztergált pálcákat hoztak. Drótsisakot tettek a fejükre a diákok, a mellükre erős csapott-posztó darabot kötöttek és páronként fölállottak. Jó félóraig tartott a viaskodás. Aki öt tiszta vágást kapott, leeresztette a pálcáját. Elment. Végül Bálint maradt meg. A párja Süket uram volt, aki ugyancsak jól forgatta a botot. De Bálint kifogott rajta. Amikor Süket uram a fejére akart vágni, félre ugrott és mindenki nagy meglepetésére fölülről lefelé suhintott ellenfele botjára. Hej, ki is esett a fegyver Süket uram kezéből! Csak nézett Bálindra, mintha mennykövel csapták volna meg.

A sulydobásban Kelemen diák lett a győztes. De a parittyázásban, meg a birkozásban megint Bálint lett az első. Ezzel vége is volt a délelőtti mérkőzésnek.

Dávid uram boldogan ölelte át a diákját.

— Eddig kegyelmed az e'ső diák. De hátra van még délután az ének és a tánc. Aból is egyben legalább győznie kell!

Marika a hajából kis kék szallagot oldott le és pirulva nyújtotta Bálintnak: — Tűzze a dolmányára.

— Köszönöm, hugocskám!

Bálint nem viselt tógát, de úgy járt, mint ahogy a nemes urfiak viselete kívánta. Föl-tűzte a balvállára Mariska szalagját.

— A táncban legyen Marika a párom.

— Igen szívesen.

Délután az egész város elvándorolt a losonci fürdőbe. Amikor a városbíró is megérkezett, jelt adtak a verseny folytatására. A népség nagy kört formált. Egy emelvényen ült a városbíró Privitzky urammal, köztük a városbíró nagyobbik leánya, a szépséges Anna. Előtte kis asztalon bársony párnán tölgyfa koszoru és aranylánc. Az emelvényen ültek a professzorok és a magisztrátus tagjai.

— Kezdjük az éneket!

Ebben a versenyben bizony kevesen vettek részt. Bálint maga is félre állott. Hiába, nem volt kenyere a versfaragás. Latinul, ékes hexametereket kigondolni valamelyik római istenről, vagy valamilyen tanító költeményt megírni a poétika és gramatika szabályai szerint, igen nehéz volt.

Honti Ádám uram az ujjain skandalva kísérte az előadott verseket és jaj volt, ha egy hexameter, vagy pentameter sántított.

Két diák versengett. Hosszu költeményeket énekeltek, vagy deklamáltak el. Mind egyforma volt biz az. Csak az egyikben Vénuszról volt szó, a másikban Pallas Atheneről. Nehéz volt a választás. A népség eléggé unta az epész dolgot.

Akkor előállott Péter.

— Engedtessek meg, hogy az én magyarul írt verseimet Süket uram elénekelhesse, mert az én hangom bizony nem eléggé kellemes. Honti uram föl pattant.

— Mit akar, amice? Paraszti nyelvezeten akar itt valami zagyva dolgot énekeltetni? Mit gondol? Csak a latin és a görög nyelven lehet poézist szö'gálni. Énekeljék a versét a parasztnak, domine!

— Paraszt vagyok! Tudok latinul. De magyarul érzek és magyar érzést magyar szó illet!

Fölállott Filó uram is.

— De hiszen, professzor uram, moderálja magát! Pardon, grácia, én csak Jaikus vagyok, de azt mondom, hogy helye van itt a magyar dalnak!

Mindenki helyeselt. A városbíró is megszólalt.

— Látom, hogy a város népe helyt ad a diák versének. Halljuk hát!

Süket uram előlépett. Kis papirosdarabot tartott a kezében. Tudja ugyan a Péter versét kívülről is, de mégis szerette, hogy az írás a kezében legyen. Néha belenézhet. Intett Rác Rudinak és a muzsikásoknak. Azok a háta mögé állottak és zenélni kezdtek. Tinódi énekeinek a dallama hangzott fel. Ismerte mindenki. A mohácsi vérszől, ének a végekről. Földobantak a szívek, figyelni kezdtek. A Süket uram hangja úgy harsant föl, mint a trombitaszó. Néha elhalkult, majd erősödött. Tisztán lehetett érteni mindent, ami az ajkán zengett. Most a Péter költötte dal következett.

A KETESDI TÖRÖK VESZEDELEMRŐL.

*Ketesd alatt szörnnyü, nagy viadal vala,
Fürge Gergely hadnagy, ott hadba indula.
Százötven katonát vezetett törökre,
Sok pogány nép ottan, elnémult — örökre.*

*Mikor Gergely látta, a nagy veszedelmet,
Ketesdről rohanó, nagy török sereget,
Hirtelen megfordult, hátat mutat vala,
Sebes folyó vizen, általnyargalt vala.*

*Sebes folyó-vízen, keskeny fahíd állott,
Azon hat katona keményen megállott.
Aki török rontott a fahíd hátára,
Hamar általjutott, a másik világra!*

*Török sereg hidon semmit nem nyerhetett,
Lovastul a vízbe, belé ereszkedett,
A folyó medréből, már ki nem jöhetett,
Huszárok nyilatól, kardjától ott vészett.*

*Mint Mars isten maga, vagy szent Mihály angyal,
Fürge Gergely vitéz föl és alá nyargal;
Csákányával törri pogány koponyáját,
Imigyen apasztja török hadi nyáját*

*Török sereg pusztult és megfutott vala,
Harcban Fürge hadnagy, ilyen vitéz vala...
Magyar népem! Róla végy tehát jó példát,
Kemény elszánással, álljad török utját.*

Elhangzott az ének, elhalt a zene. Utána nagy csönd következett. Majd hatalmas vivátozás harsant föl. A férfiak a süvegeiket, az asszonyok kézbeli keszkenőjüket lobogatták. Bezzeg, nem volt unalmas, amit most hallottak. Értette és átérezte mindenki. Filó uram fölugrott és iparkodott le a podiumról. A korlát recsents egy nagyot, eltörött és Filó uram egyenesen Süket uram nyakába esett.

— Kutya mája! Nem baj! Jó helyere pottyantam! Magam is ide iparkodtam, hogy megöleljem. Meg kell aranyozni a száját. De Péter uram kezét is hadd rázom meg! Jól forgatja a pennáját!

Kriston városbíró maga elé hívatta Pétert.

— Ha nem is lesz Vergilius belőled, öcsém, de bizony a te éneked tetszésre ta'ált mindenki előtt. Egy aranyat fizet ki holnap a város kasszája, hogy emlékezzél meg erre a rapra.

Most vidám zeneszó hangzott föl. Tíz gyönyörű pár állott föl egymással szemben. Mindegyik közt legszebb volt Bálint, a kedvesen mosolygó Marikával. A párok megmozdultak. Bókoltak, forogtak jobbra-balra lépegettek a zene ütemeire. Szép egyszerű csoportos tánc volt az, a »kassai lassu magyar.« Kitűnhetett benne a legény daliasága, a lány ügyessége. Mindenki Bálintékat nézte. Senki sem kételkedett abban, hogy Bálint nyeri a koszorút.

Ugy is lett. A tánc után a diákság az

emelvény köré sorakozott. Kriston városbíró fölállott és messzire hangzó szóval hirdette, hogy Szilasy Bálint lett a »studiózus koronátus!« Bálint fölment az emelvényre és a szép Kriston Anna fejére illesztette a koszorút és nyakába illesztette az aranyláncot, nagy vivátozás között.

Bálint lelépett a dobogóról. Odalépett Marikához. Letépett egy levelet a koszorujából és a lányka kebelére tűzte.

— Cserébe a szalagért.

Marika nem szólt, csak a kis levelet szorította dobogó szívére.

— Most pedig kezdjük a táncot! — szólta't meg Bálint, akinek most már joga volt a mulatságon parancsolni. — Muzsikusok! Huzátok a hajdu-táncot.

Nagy vidáman indult meg a tánc. Diákok, polgárok összevegyülve mulatoztak. Még Pataki Gerzson is táncra hívta a szép Sigrái Rózát, aki pártában maradt harminc esztendő hajadon volt. Most tűnt csak ki, hogy Pataki uram még legény a talpán! Ugy bokázott, úgy járta a kopogót, úgy megmártogatta, úgy megforgatta Rózát, hogy mindenki megcsodálta őket.

Amikor Pataki uram helyére vezette a szép Rózát, mondta: — Ejnye hugom, de régen is jártuk mi együtt a hajdu-táncot.

— Bizony, tizenkét esztendeje. Mihály napján. Másnap indult el kegyelmed Wittembergába.

— Emlékszik rá? Odahuzott a tudomány szeretete. Mennem kellett. De miért maradt pártában, hugom?

— Ejnye no! Kegyelmednek nem lett volna szabad kérdezni ezt tőlem! Lássá, én nem felejtettem el, hogy tizenkét év előtt mit mondtott nekem, amikor épen így kézenfogva eljöttünk a táncból! Kegyelmed elfelejtette! Elfelejtett engem két esztendő alatt. Amikor hazajött, felém se nézett. A könyveibe meg a csillagos égbe temetkezett. Nézze! Megismerie ezt a kis zöldköves gyűrűt?

— Az édesanyám mátkagyűrűje! Hogy kerül az a kegyelmed ujjára?

— Gerzson uram huzta rá most tizenkét esztendeje. Nem kérte vissza! Én őriztem és őrzöm. Ha úgy akarná, visszaadom...

A professzor ur nem szólt semmit. Elgondolkozott. Majd ránézett a Róza még mindig szép arcára.

— Tudja, Róza, a sok számjegy és csillag összezavarta egy kicsit az eszemet. De az a gyűrű! . . .

Pataki uram elhallgatott.

Róza szeliden, jólelkűen nevetett. — Hej, ismerem én jól a maga esztét. Bizony, jó lenne valaki, aki kordátan tartaná egy kicsit! Gondviselő kézre van szüksége. No, Isten áldja!

Amint búcsuzásra fölemelte a kezét, Pataki uram szeme előtt megvillant a kis zöldkőves gyűrű. A professzor uram teljesen megzavarodott. Még nézte egy darabig a diákok, meg a városi nép mulatozását, aztán hazafelé indult.

Jó késő este volt, amikor fáklyavilágnál, vig énekszóval hazafelé indult a diákság meg a városi népség.

Sokáig emlegették Losoncon szent Mihály napját és nem győzték dicsérni Dávid uram két diákját, a daliás Bálintot és az eszes Pétert. Büszke is volt Dávid mester a két diákjára és nagyon megszerette őket.

A vargainasok megtanulták a Fürge hadnagyról szóló vitézi éneket és szélteben énekeltek.

(Folytatás a következőkben.)

Marcsa sir.

— Irta: ERDÉLYI VERA. —

Marcsa lelkem, kis galambom,
Gyémántgyör gyöm, szépem:
Mért foly a köny két szemedből,
Ugyan, mondd meg nékem!
Mondjad, kedves, szép kis'ányom,
Mért nem szólsz, ha kérlek?
Tudom, az én szívem milyen,
Hogy szeretlek téged!
Hol fáj, szívem, szemem fénye,
Mondj el nékem gyorsan.
Elhivatom s meggyógyítom
Tizenkét orvossal.
Veszek néked piros máslit,
Selyemrojtos szélel,
Két pej lovat, puha hintót,
Nesztelen kerékkel!

Marcsa szól — és a szeméből
Kiapad a könnyár —
»Édes anyám, kedves anyám,
Elmult az a szép nyár.
Elszállt a nyár s vele együtt
Elrepült az ősz is,
Itt van a tél s fehér szárnyán
Millió bánat is.
Faluvégi kis kunyhókban
Nagy bánatok járnak,
A szeméből könny sem jön már
A sok bús anyának!

Édes anyám, kedves anyám,
Te égi jó asszony!
Hány gyermek-szaj marad étlen,
S hány helyt volt karácsony?
Ezt siratja az én szívem,
Lelkem, könnyes árral,
Csöpp fiatal életemnek
Minden bus jajaival.

Szeretném, a két kezemet,
Olyan nagynak tudni,
Hogy ezt a sok gyermekszívet
Be tudjam takarni!
Forró lehelettel,
Csöpp szívükbe vigaszt öntsek,
Isten bizó hittel.
Felöleljem, felkaroljam
Magam örömeire;
Óh, egyszerre kiapadna
Fájó szívem könnye.
Akkor ez a zord fagyos tél
Hús tavasszá válna,
Minden kopasz fa ágára
Száz madárka szállna,
A szememben soha többé,
Nem látnál te könnyet,
Csak örömet, boldogságot
S kacagó jó kedvet.
(Nagyvárad.)

*Ime, itten állnak Elek nagypónak az ő uhokái,
Amint elképzelte és meg is rajzolta őket Aczél Sári.*

BCU Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a repülőgépről.)

I.

Tamás: Amikor a repülőgép bugását halom a levegőben, arra szoktam gondolni, hogy az emberek nemsokára a világ minden pontját ki fogják kutatni. Elrepülnek a föld sarkaira, felrepülnek a magas hegyek tetejére, nem lesz többé távolság, nem lesz többé megközelíthetetlen magasság.

Apa: Igazad van. A repülőgép a leghatalmasabb fegyver az ember kezében. Ma még azomban nem használható olyan nagy távolságokra és olyan magasságok elérésére, amilyenekre te gondolsz. A természet még egyelőre védekezik a kíváncsi ember elől. Amundsen, a kiváló sarki utazó, el akart szállni az északi sarkra. Célját nem érte el. Mert, látod, a repülőgépnek le is kell néha szállni a földre. A legtokéletesebb gépen is van javítani való. A sarki tenger jéghegyei, éles jéggel takart, hepehupás jegesmezői nem alkalmasak sem a leszállásra, sem a felemelkedésre. Azt kellene valahogyan megoldani, hogy a gép belyől tudjon felemelkedni. Aztán a nagy hideg, vagy a rettentő forróság, a hirtelen keletkező vihar, a kilátást teljesen elzáró köd nagyon is próbára teszik a gépezetű idegrendszerét. Amund-

sen rendkívül bátor ember volt, mégis vissza kellett fordulnia. Az emberi találékonyság majd diadalmaskodni fog. Néhány évvel eze'őtt életveszélyes volt minden felszállás, az emberek örültek, ha csekély magasságban néhány száz métert röpkülhettek, ma irtózatoss magasságba emelkednek és olyan gyorsasággal haladnak, hogy a leggyorsabb madár is bámulva nézhet uj versenytársa után.

Tamás: Már régen meg akartam kérdezni tőled, mekkora gyorsasággal haladhat a gép és milyen magasra emelkedik.

Apa: A repülők versenyeznek egymással, mindegyik arra törekszik, hogy társát felülmulja. Jelenleg a francia repülők vezetnek. Irtózatoss sebességet értek el. Az egyik francia repütőnek sikerült 1924.-ben óránként 443 kilométert megtenni. Az amerikai repülők is jóval meghaladták óránként a 400 kilométert. Ez azt jelenti, hogy ha Brassóba délután valaki bécsi utra határozza el magát, este már Bécsben ülhetne a színházban. De jelenti azt is, hogy a súlyos beteget egy órán belül valamelyik nagy város kórházába lehet szállítani. Ma persze még nincs mindenütt repülőgép és ilyen pilóta. De eljöhet az idő.

Ami az elért magasságot illeti, az minden képzeletet felülmul. Egy francia repülő 1924.-ben 12000 méter magasságig emelkedett.

Tamás: A gyorsaságot még megérttem, a magasságot nem. Tőled hallottam, hogy odafenn nagy a hideg és nagyon ritka a levegő.

Apa: A hideg ellen nem nagyon nehéz védekezni. Az ember különös ruhát vesz magára. A ruhába vékony fémszálak vannak beszőve, csak be kell kapcsolni az elektromos áramot, a fémszálakon végig fut és melegít. Az elektromosság nemcsak világít, hanem hőt is fejleszt. Nekem az ilyesmi nagyon tetszik. Ha több pénzem volna, szereznék neked egy ilyen ruhát, mert fázós vagy. Bekapcsolnánk az áramot, mindjárt jó meleged volna. Legalább nem ülnél télen mindig a kályha mellett! Mégse merném megtenni, mert esetleg hosszú zsinórt vennél és úgy sétálgatnál kinn az udvaron. Rajtad volna a kályha.

Tamás: Ha a ruhába be lehet kapcsolni az elektromos melegítő áramot, akkor másha is bele lehet kapcsolni. Én azt csinálnám, ha repülőgépem volna, hogy magát a repülőgépet fűteném; az oldalfalakba vezetném a villamos áramot.

Apa: Te hamar eltékozolnád a rendelkezésedre álló villamosságot. Elég volna talán az ülést, a láb alatt levő területet és a kormányzó készüléket fűteni. Ilyesmi jó volna, mert embertelen hideg van odafenn.

Levegőről nem nehéz gondoskodni. Visznek az emberek alulról. Amikor a Mount Everestnek, a világ legnagyobb hegyének megmászásáról beszéltem veled, említettem, hogy a hegy ostromlói tömlőkben oxigént vittek magukkal. Az emberi szervezetnek oxigénre van szüksége. A fáradt embereknek fölfelé vinni a legcsekélyebb terhet is rendkívül nehéz. A repülőgép az más. Ott a gép emeli a terhet; az ember kényelmesen ül. El lehetünk készülni arra, hogy még nagyobb magasságokba fognak felemelkedni. Évről-évre újabb megfellepezések érnek bennünket. Az Atlanti-óceánon már évekkkel ezelőtt átrepültek, sőt körülrepültek már a földet is.

Tamás: A föld különböző pontjain nagy repülő tereket kellene építeni, ahol a repülők leszállhassanak. Ha itt kapnának benzint és élelmiszert, folytathatnák az utjukat és bámulatos gyorsan körül lehetne repülni a földet.

Apa: Ez volna a jó, de nehezen valósítható meg. A népek gyűlölködnek és féltékenyen tekintenek egymásra. A féltékenység és gyűlölet megakadályozza az ilyen szép tervek megvalósítását, hiszen ezt a nagyszerű találmányt a világháború borzalmas éveiben pusztításra használták fel. Külön bombavető repülőgépeket építettek. Robbanó anyaggal megtelítve repültek a gyilkos gépek az ellenség nagy városai felé. Különös kedvvel keresték fel a pályaudvarokat, kaszárnyákat, nagyobb gyárakat, kikötőket; pusztító bombáikat ledobálták és mentek vissza hazájukba; hátrahagyva a mértetetlen pusztulást, szenvedést és gyászt.

Tamás: Ezek ellen a gépek ellen nem lehetett védekezni. Szörnyű lehetett a harvonalhoz közel levő nagyvárosok lakosainak élete. Én le se mertem volna feküdni. Nem lehetett tudni, nem dől-e éjszaka az emberre a ház.

Apa: Bizony, ez szörnyű élet volt, de azért lehetett a gépek ellen védekezni. Eleinte mindig nappal jöttek. Bugásukat már messziről hallották. A jelző állomások már előre jelentették, hogy közeledik a veszély. Az emberek menekültek a pincékbe, jó előre kijelölték azokat a helyeket, ahová veszély idején menekülniök kellett. Aztán megindult a harc a közeledő gépek ellen. Ágyúval, gépfegyverrel, puskával lőtték a közeledő repülőkre. Majd repülők szállottak fel, hogy elkeressék az ellenséget. Sok támadó gép áldozatul esett. Ennek az lett a következménye, hogy a hadvezetőségek megszüntették a napali repülést; éjjel jöttek a gyilkos gépek, hogy ne lehessen őket könnyen lelőni. Azonban így is megtalálták a védekezésnek a módját. Ha kíváncsi vagy, milyen szerepe volt a repülőeknek a világháborúban, egy más alkalommal beszélgethetünk erről is.

(Budapest.)

Betűhiányos rejtvény.

(Beküldte: Weiskopf Lajos).

- B. s. o. — Amerikai város.
 C. m. o. a. — Kedves ujság neve.
 L. n. o. — Világváros neve.
 K. ty. — Házi állat.
 D. n. — Nagy folyó neve.
 H. m. l. j. — A világ legnagyobb hegye.

Muki kalandjai.

Irta: INCZE FRIGYES.

Muki pipázik.

Sokat mulattunk azon amikor öreg kocsisunkat, Józsi bát' utánozta, amint pipára gyujtott. Persze, csak titokban élvezhettük, mert amint meglátott bárkit utánzó munkájában, azonnal eldobta ami a kezében volt, vagy azzal együtt elbujt a sarokba, vagy behúzódott a vackába. Szereztem egy rossz pipát, elláttam szárral, egy rongyzacskót megtöltöttem fűrészporral, egy darab vasat acél helyett rákötöttem a zacskóra, mint ahogy a Józsi bá-én volt, követ és taplót vettem elő s így felszerelve az egészet becsentem a Muki vackába. Amint észrevette, azonnal hozzálátott, hogy pipázó tudományát kipróbálja. Elővette a pipát s miután kívülről jól megnézegette, megtapogatta, kihuzta a szárát, végig fujt rajta, majd a pipát a tenyerébe jól kiverte, amint azt Józsi bá-nál látta. Azután a szárát visszadugta a pipába, ezt meg ügyesen megtömte a zacskóból, majd tüzet csiholt, azaz a zacskón levő vasat hozá verte a köhöz, mint Józsi báltól látta. Majd a taplót rátette a pipára, jól bele nyomkodta, szájába fogta, aztán kivette, nagyokat köpött, illetve ezt nem tudta megcsinálni, de oly ügyesen utánozta az azzal járó hangot, hogy aki nem tudta és nem nézte egészen bizonyos volt abban, hogy tényleg úgy köpött, mint Józsi bá. Oda hívtuk az öregot, hogy gyönyörködjék a képmásában. Persze, hogy borzasztóan megharagudott, meg is fenyegette Mukit, hogy ad neki pipázást, majd leszoktatja ő, de vele nem csufolódik többet.

Soká törte a fejét, hogyan utáltathatná meg Mukival a dohányt, hogy teljesen leszokjon a pipázásról. Végre azt eszelte ki, hogy saját pipáját megtöltötte fűrészporral, a tetejére egy jó adag puskaport tett, egy jókora nagyságu taplót meggyujtott, rátette a pipára, s így elkészítve a pipát becsente a Muki vackába, azután elbujt s várta az eredményt. Persze Muki, amint a házában meglátta a füstölő pipát, legelső dolga volt a kezébe venni, azután körülnézett s mivel senkit közelében nem látott, szájába vette és elkezdte fujni. Nem nagyon szelelt, mert a fűrészpor bedugta a likat, a tapló füst ellenben csipte a szemét,

mire mérgesen a földhöz vágta, de úgy, hogy a pipa széjjel ment. Szegény Józsi bá nagyot sóhajtott bánatában, amikor a kedvenc pipájától eredmény nélkül kellett megválnia. Még ki is kapott Zsuzsától, mert az égő tapló az eltört pipából kigurult arra felé, ahová a puskaapor szóródott, azt meggyujtotta s a Zsuzsi frissen surolt padlóját beporkolta, megkormozta. Zsuzsi ugyancsak megmosdatta Józsi bát, hogy: — Vén bolond, nem szégyeli magát, hogy mint a kis gyermekek, játszon a Mukival, a konyhát meg bemocskoltatja! Józsi bá szégyent keze kullogott el. Bosszantotta, hogy nem sikerült a Mukit megtréfálni és így a pipázásról leszoktatni, habár a drága pipáját feláldozta.

Muki portubákol.

Sokkal jobban sikerült a portubákkal való tréfa, melyet ugyancsak Józsi bá eszelt ki, mint a pipázást, amellet Józsi bá bizonyos elégtételhez is jutott, ámbár végzetessé is válhatott volna mindkettőjükre nézve.

Szolgálónknak volt egy jó ismerőse, egy öreg asszony, távoli rokona is, aki tollat fosztani bejárt hozzánk. Igen rossz természete volt: portubákol. Ez pedig nem egyéb, mint a dohányt megszarítják a kályha tetején, jó apróra összetörik, hogy olyan lesz, mint a por. Ezt a port felszivják, persze csak kis mértékben időnként és adagonként, melytől nagyokat tüszszentenek. Ez a burnótozás, más néven; portubákolás. Igen szerette az öreg Terka néni a portubákolást s jól esett az is, hogy valahányszor tüszszentett, Zsuzsi mindannyiszor egészségére kívánta. E mütétet Muki számtalanszor megfigyelte s igen égett a vágytól, hogy egyszer ő is megtehesse. Józsi bá megszerezte neki az alkalmat, de majdnem baj lett belőle.

Volt az öregnek a Terka né portubákos szelencéjéhez hasonló dohányos tárcája. Azt megtöltötte jó erős paprikával és belopta a Muki vackába. Nekünk jó előre megsugta, hogy figyeljük meg a Mukit, Zsuzsi, persze, nem tudott semmit róla. Amint Muki meglátta a szelencét, boldog vigyorgás jelent meg arcán. Azonnal tisztában volt vele, hiszen sokszor megfigyelte Terka nénit. Nosza, nem sokáig

gondolozik, kinyitja, kiveszi finoman ujhegyre a szükséges adagot és fe'szippantja, fel hamar a másikat is. No, hiszen, ha ti is ott lettetek volna, lett volna különös multságban részesetek. Egy néhányat nagyot tüsszentett, Zsuzsi jó szokásához hiven felelt is, rá menten a másik szobából, ahol akkor éppen fogalatoskodott: Egészségére Terka néni! — mert azt hitte, hogy ő van a konyhában, a nénje. A tüsszentések mind gyakoribbak lettek, Zsuzsi nem győzött rá eleget felelni. Amint azonban a paprika marni kezdte a Muki orrát, elkezdett sivalkodni, majd ordítani, közben forgott kereken, dörzsölte az orrát kegyetlenül, szüntelenül tüsszentve. Már az orra vére is megindult. Megijedt ám Józsi bá, elment a nevető kedve, meg mi is jajgattunk, hogy: Jajj, jajj, megdöglik a Muki! Józsi bá benyitott a konyhába, hogy valahogy segítsen rajta, de Muki ijedtében a paprikás dobozt a szeme közé vágta, úgy, hogy egész képét elöntötte a paprika, megtelt a szája, s hogy a szemét ki nem rágta, buksi hajának köszönhetette, mely felfogta a szeme előtt a paprikát, s csupán a haja

maradt veres tőle. Muki, amint a dobozt Józsi bához vágta, ki akart ugrani az ajtón, s Józsi bá röptében fogta el. E percben szaladtak be apa, mama, Boriska a konyhába, látrák, hogy Muki Józsi bával küzd, hallják, hogy mi jajgatunk, nem tudják, honnan ered a baj: azt gondolták a Muki minket bántott, neki esnek szegénynek s ahol érik, ütni, cibálni kezdik. Mi erre még jobban ordítottunk, hogy ne bántsák, mert Mukinak mindjárt vége lesz. A felfordulás általános. Végre megértették Apáék a helyzetet, a Muki segítségére sietnek és Józsi bával együtt valahogy kimosdadják a paprikától. Zsuzsi is nagy sunyin odajön, mondta, hogy bizony ő kezdetben a tüsszentéseket mind egészségére kívánta, mert azt hitte, Terka néni tüsszent, mire persze kitört az általános derűltég. Muki azonban e naptól kezdve messze elszáadt, ha valaki neki szelencét, tárcát mutatott, Terka nénire pedig, ha találkozott vele, ráfordult és sietett mentől távo'abb jutni tőle. A pipázásról azonban nem szokott le.

(Folytatása következik.)

Régi költők szólnak tihozzátok.

A legszebb gyöngy.

Irtá: Kisfaludy Károly.

Van egy gyöngye a világnak,
Létünk legfőbb értéke,
Minden földi boldogságnak
Kuffeje s legszebb éke.

Csak szelid s jó embereknél
Fakad égi forrása,
Érzékeny s meleg szíveknél
Tenyészik az áldása.

Egykor szívem nagy inségét
Barátomnak beszéltem,
S éreftem hullatott könnyét
E szép gyöngynek ítéltem.

Rákosi szántó a főrök alatt.

Irtá: Kisfaludy Károly.

Miről apám nagy búsan szólt,
Hogy itt hajdan szebb élet volt,
Érzi szívem s felsőhajtók,
Amint Rákos terén szántok.

Hol Mátyás, az igazságos?
Te láttad őt, boldog Rákos!
Tán itt nyargalt hajdanában,
Hol én szántok mostanában.

Mondják, itten vitéz urak
Összegyültek, tanakodtak,
S ha csafára trombitáltak
Mint a sasok vinni szálltak.

Elfűntek ők: Rákos te állsz,
Meződön hány embert falálsz!
Hej, de magyart alig látok,
S nehéz szívvel tovább szántok.

Pest-Budáról sok nép kijár,
S alig érfi nyelvünket már,
Hej! ma-holnap a magyar szó
Ritka, mint a fehér holló.

Hűs szél támad onnan felül
Zugó szárnyán sötét köd ül,
Tán a por is e szép mezőn
Nemes szívek hamvából jön.

Barna leány a falubul!
Hej, ne igyál a Rákosbul!
Magyar csonton foly a vize,
Könnyektül sós annak íze.

Rákos! Rákos! hová lettél?
Szép híredből de kiestél!
Fáj szívem, fáj, ha ezt látom,
S hazám földét sirva szántom.

Prémier.

— Irla: Csürös Emília. —

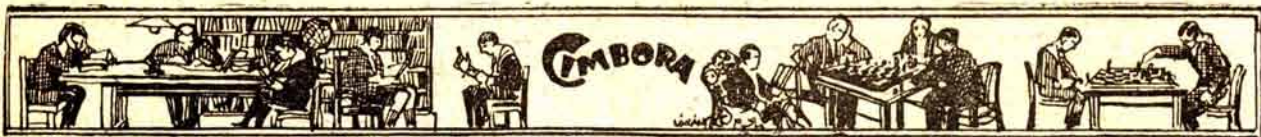
Tudjátok-e, gyerekek, mit jelent ez a szó? Hát, aki nem tudja, annak megmagyarázom; aki pedig tudja, hallgassa figyelemmel. Ez a szó franciául van mondva és azt jelenti, hogy: első. (Igy írják franciául: première.) Magyarul csak akkor használjuk, ha valamelyik íróbácsinak vagy néninek először adják elő a szindarabját. Hű, de nagy izga'om van olyankor gyerekek! Izgatott a színház, a közönség, az író — és a vége vagy lelkes siker, vagy azt mondják: a darab megbukott. Furcsa szó, hogy »megbukott«, de éppen annyit jelent az íróbácsinak vagy néninek, mint amikor ti buktok meg a vizsgán. Neki is sok tanulást kell megismételnie! Pedig, na... ugy-e, van közöttetek olyan is egykettő, aki tudja azt, hogy milyen rossz dolog ez.

Hát egy ilyen prömierről akarok nektek beszámolni, mely itt Kolozsváron történt Ferenc József-ut 141. szám alatt, II. emelet, hátsó feljárat balra. A dolog úgy kezdődik, hogy egy napon berobogott hozzám a szerkesztőségbe két törzsolvasóm, névszerint Évi és a kicsi Bandi. Egy Cimborát lobogtattak viharosan a kezükbe és kijelentették, hogy ünnepélyesen meghívnak, mert megtanulták a Cimborából a »Jön a tavaszt« és elő fogják adni. Amikor a gyerekek kivonultak és végignéztam a

kollégák arcán, valami olyan fényt láttam rajtuk, mintha a napsugár ragyogott volna be a szürke irodába, — pedig álmos felhők alatt bujócskázott odakint a nap. No de, ez nem tartozik a prömierhez.

Vasárnap, ebéd után fél négy órakor, az ünnepies alkalomhoz felőtözve, a főszereplőnek szánt virágbokrétaival pontosan megjelentem. Már messziről észrevettem, hogy darabomat telt folyosó fogja végignézni. Ott voltak ugyanis a három emeletes palota összes papái, mamái, nagyapái, nagymamái, nem hiányoztak a tántik, meg a nagybácsik, de ott voltak a Katik, Trézsik, Lidik is ünnepi kendőkben és a házmesterek Rózsija is ott ült ropogósra vasalt kékpetyes ruhában. (Ebből láthatni, hogy mindenki ott volt, aki pedig nem vonulhatott ki teljes családjával, az képviseltette magát.) Spárgára feszített függöny zárta el a színpadnak kinevezett területet, az egyik szereplő fivére, aki ezermester, a mellékhelyiségekből odavezette a villanyt és vörös, meg lila égőket szerelt reá.

A hangulat szörnyen izgatott úgy a függöny mögött, mint előtte. Végre megszólalt az előadás kezdetét jelző csengő. A függöny szétgördült és tündéri fényben kezd peregni a

darab. Gyönyörűen megy minden, amíg a kis Bandira nem kerül a sor. Róla tudni kell azt, hogy már első elemibe jár és csak azért kicsi Bandi, mert van egy gimnázista Bandi is a házban, aki a nagy Bandi. Kicsi Bandi egyébként igen buzgó és igen önérzetes gyerek. Manó szerepben kell a színpadra ugrania, de abban a pillanatban, amikor ugrani készül, a színpad mellett meghuzódó tündérkirálynő, aki jelenését várja, — a lábára lép. Kicsi Bandiban fellobog az önérzet, de mivel a svungot nem lehet visszacsinálni és már fent is van a színpadon, ott kerekén kijelenti, mint egy igazi drámai hős:

— Azért sem! Én nem játszom, ha nekem a lábamra lépnek! És eltörök a mécses!

Erre nagy kavarodás történt a függöny félre nem huzott része mögött. A közönség (úgy látszik, nem volt tisztában a dologgal és azt hitte, hogy ez is a darabban van) tapsolt, a szereplők meg hirtelen elhatározták, hogy azért is végigjátszák a darabot kicsi Bandi nélkül is. Hát ettől eltekintve egyéb baj nem is volt. Gyönyörűen lepergett a darab, siker, diadal minden vonalon. A mamák, papák, nagymamák, nagypapák, tántik, nagybácsik, Katik, Trézsik, Lidik, meg a házmesterék Rózsija el voltak ragadtatva, hullott a virág, meg a cukor, mint az eső, a kis szereplőkre. De Isten tudja, miért, a legtöbbet mégis kicsi Bandi kapta, aki pedig nem is játszott, — »azért sem!« — mert a lábára léptek.

Végül küldöttség járult hozzám, hogy írjak nekik karácsonyra is egy darabot, de kicsi Bandinak ne legyen szerepe benne. Őt kivekszállják maguk közül, mert mindent elront. Kicsi Bandi pedig a folyosó másik sarkából rámmosolygott égszínű szemével, melyben ott csillogott még a könnyek gyémánt pora és tenyerét felfelé fordítva magyarázta:

— Hát ne lépjenek a lábamra, akkor nem fogok semmit elrontani!

Igy végződött a Ferenc József uti prömier. Én pedig utközben hazafelé ezt gondoltam magamban:

— Hej, ti híres és divatos színműriők, ha a ti színészeitek is annyi napsugarakat játszanának bele a lelketekbe, mint az én kis színészeim kicsi Bandival az élükön, — akkor talán irigyelnélek is egy kicsit benneteket!

[Kolozsvár.]

Elek nagyapó üzeni:

Imbéry Gabriella, Dés. Hát te voltál az a szó-rakozott unoka, aki mindent megírt szépen, alaposan, csak éppen a nevét feledte ki. Most is alapos levelet írtál: megismertettél Melindával, aki 4-ik polgárista, s Jancsikával, aki csak 3 éves és már termeli a nadselű gondolatokat. Aztán küldesz egy rejtvényt is, mely sorra kerül, nos, ami fő: mégsem feledkezteél meg a nevedről! — Kiss Irén és György, Szék. Szépen fekszik a ti községetek, szép, nagy épület az iskolátok. Valóban, örömet szereztek a képekkel. — Kuna Aladár, Temesvár. Mint mindig, most is nagy gyönyörűséggel olvastam szép és okos leveledet: méltó a nagy diákhöz, aki teljes mértékben tudja értékelni a Cimdorát, amely — magam is azt hiszem — nemcsak a kisebb gyermekeknek való. Voltaképpen családi ujság ez, melynek olvasója a család minden tagja, az apró gyermekektől fel a — nagyszülőkhöz. A kis történeted jól van megírva, de fulságosan romantikus. Figyeld a való életet s onnan meríts megírnivalót. — Parecz Erzsike, Arad. Ha nem is voltál sehol a múlt nyáron, azért a nyárról beszámolhattál volna. Sok-sok érdekes dolgot lehetne írni Aradról, az ottani életről s ezzel is gyarapodnék olvasótársaid ismerete. Örvendek, hogy sok szép mindent kaptál karácsony ünnepén. Oly szépen és hibátlanul írsz, hogy már ezért is megérdemelted az anygalka bőkezűségét. Névrejtvényed sorra kerül. — Kovách Piroška, Nagyenyed. Kisbaczonban töltöttem a karácsonyt, s csak január közepén jöhettünk Pestre az árvíz miatt, ahol március elejéig maradtunk nagyanyókkal. Az én könyvtáram füzeteit megkaphatod az enyedi könyvesbolt útján is. A naptár Baróton kapható Égető Árpád nyomdásznál. Ára 25 leu. — Drosnyák János, Arad. A Str. Abatorului 30. szám alá címzett levelezőlapom „ismeretlen” jelzéssel visszajött. — Incze Etelka és Frigyes, Sepsiszentgyörgy. Budapest Sepsiszentgyörgynek nincs meszebb, mint Kisbaczon, sőt, mintha közelebb volna, mert itt hamarabb kapom meg a szentgyörgyi levelet, mint Kisbaczonban. Hát bizony ez hihetetlennek látszik. De úgy van. — Kiss Dodika és Icuka, Szászváros. Először találkozom a nevetekkel, várom a bemutatkozást. — Losonczy Irén, Nagyvárád. Ugyanezt üzenem neked is. — László Etelka, Sepsiszentgyörgy. A te neveddel is most találkozom először, várom a bemutatkozást. — Papp Mózes, Székelykeresztúr. A száz leu előfizetést továbbítottam a kiadóhivatalnak. —

Berezky András, Egrestő. Örvendek, hogy megfogadtad a tanácsomat s nem irsz oly hevenyészetten, s hogy édesanyád is igazat adott nekem. A madáretetésről szóló cikkekcskédet elolvastam, igen ügyesen irtad meg, de már csak a jövő télen közlöm, mert mielőtt Pestre utaztam, egészen márciusig összeállítottam a számokat, természetesen, az üzenetek kivételével. Azt jól gondoltad, hogy télen jobban érzem magamat Pesten, mint Kisbaczonban, mert itt szabadon járhat-kelhet az ember, a havazás nem akadályozza a sétában, s amióta itt vagyok különben is tavaszias az idő. Őcsike most az Andris bátyjával abban mesterkedik, hogy a szobájukba beállítsák a Rádiót. — **Mikola Honka, Kolozsvár.** Emlékszem a leveledre, arra is, hogy válaszoltam. Eddig bizonnal olvastad a vá'aszomat, — **Weisz Kató, Szilágysomlyó.** Nem találok sem csunyanak, sem hibásnak az írásodat, de a csunya és hibás írásnak különben is nem kellő mentsége az, hogy román iskolában tanultok. Ha sűrűn irsz levelet nekem, hétről-hétre javulni és szépülni fog az írásod, ezt pedig megteheted az idő helyes beosztásával. Örvendek, hogy tetszik a Tamás érdeklődése, s tetszenek Őcsike nadselü gondolatai is, vagyis tetszenek a komoly és a vidám dolgok is. Így van ez rendjén. Azt meg igazán jól esett olvasnom, hogy a barátnődet születése napján egyik könyvvel ajándékoztad meg. A kiadó bácsi pótolja a második számot. — **Novák Gizi, Máramarossziget.** Amint látom, kellemesen telt a karácsonyi vakációd, mert Kolozsvárról meglátogatott Bródy Margit barátnőd. Olvastátok a könyveimet, annyit olvastátok, hogy már kivü'ről is tudjátok a meséket. Közbe-közbe persze, zongoráztatok, meg táncoltatok. Remélem, jól sikerült a vizsgád. A képrejtvényed ismerős, ujat eszelj ki. — **András Ernő és Béla.** Tudom, hogy hol laktok, de nem írom anevetek után, hadd szokjátok meg, hogy a keltezés a levélírásnak igen fontos szabálya. A Béla által szerkesztett egyik rejtvény sorra kerül, de bizony nem a legközelebbi számban, mert még jó sokan vannak előtte. Hát csak türelem, türelem. — **Mihályi Elemérke, Déva.** Január 11. én töltöttem be a hét évet, második elemi iskolás vagy s már nemcsak megfejted a rejtvényeket, de a megfejtést szépen le is írod s már azon töröd a fejedet, hogy legközelebb nemcsak megfejted a rejtvényt, de szerkesztesz is. S ami legfon-

tosabb, mindezt oly szépen, rendesen, hibátlanul írod meg nekem, hogy csakugy gyönyörködtem a leveledben. Szeretettel várom további leveleidet, Elemérke. — **Judovics Miklós, Nagyvárád.** Megkaptam a leveledet, válaszoltam is rá s eddig bizonnal meg is jelent a válasz. A vonalrejtvényed sorra kerül, a jó kívánságodat pedig Őcsikével együtt köszönjük, Ugy látszik meg is fogant a jó kívánságod, mert pompásan telik az idő Budapesten. — **Tóth Margit, Kolozsvár.** Sokáig nem kaptatok Cimborát, elkeseredésedben arra gondoltál, hogy minden reggel kimégy a Szamosra s ott várod a Cimborá megérkezését, hátha a vonat helyett a Szamos hozza a Cimborát, El is indultál egy reggel a Szamosra, de ime, szembe jött veled a postás bácsi, hozta a Cimborát s most már többet nem kell a Szamosra járnod. Igen kedves az is, amit az Endre őcsédéről irsz, aki szeretné, hogy az ő nevére is előfizessék a Cimborát s meg is ígérted neki, hogy egy-két év múlva átíratod az ő nevére. Azt kérdezte: «hányat kell még addig aludni, hogy a két év elteljen?» Mire te lefektetted s biztattad, hogy aludjon el, mert így hamarabb eltelik a két év. Én is azt üzenem az őcsédnek, hogy feküdjön le minden este jó idejében, mert akkor csakugyan hamarabb jár az ő nevére a Cimborá. — **Ebert Lajos, Székelyudvarhely.** Mind a két leveled sorra kerül s szeretettel várom további leveleidet. — **Mester László, Kolozsvár.** Meg vagyok elégedve az írásokkal, de még jobban meg leszek elégedve, ha a rejtvény megfejtése mellett levelet is irsz. — **Hercz Zsóka és Gyurka, Nagyvárád.** Örvendek, hogy különösen tetszik Szilasy Bálint Szép históriája, mert az valóban szép história, Szerintetek a Cimborá szépségben és tartalmasságban vetekedik bármelyik nagyvárosi gyermekujásgal. Magam is azt hiszem. Mert ennyire tetszik nektek a Cimborá, ajánljátok minden ismerősötöknek, bár nem nagy szükség van rá, minthogy csaknem minden második gyermeknek jár. A kiadó bácsi pótolja a decemberi számokat, én pedig a kívánt autogrammot nem küldhetem meg, mert küldtetek ugyan három leut, de elfeledtetek megírni, hogy melyik utcában és hányadik házban laktok, már pedig Nagyvárád nagy város s az előfizetők címe csak a kiadóhivatal könyvébe van bevezetve. — **Béldi Pál, Zsibó.** Mind a két rejtvényed sorra kerül.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
 A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!
 A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pontrejtvény.

Beküldte: Kovács Károly.

- Évszak.
- A kutya így tesz.
- Fiuménv.
- Hasznos ásvány
- Termés koronájának nevezik.
- Amiből a vizet meritik.
- Leánynév.
- Égi test.
- A dal másik neve.
- Egy nemzet.

E szavak kezdőbetűi egy ifjusági író nő nevét adják.

Létrarejtvény.

Beküldte: Tima Endre.

P	S
á	e
t	n
d	ő
í	o
r	i

Versesrejtvény.

Beküldte: Nemes III és III.

Két tagu növény, nincs levele,
 Sok embernek kedvence eledele,
 Ha végső bétűjét elhagyod,
 Ruháidon megtalálod.

Pótlórejtvény.

Beküldte: Horváth Ibi és Tibi.

- ajó
- mma
- udi
- ica
- lemér
- ábor
- erenc
- gres
- ózsa
- rnő
- elli
- igény

E szavak kezdőbetűi felülről lefelé egy magyar regényíró nevét adják.

A Magyar Ifjuság Könyvtára

kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjuságnak. Köteteit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olcsó pénzért nemes szórakozást találhat e kötetek olvasója, amikor ma az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott. Eddig a következő kötetek jelentek meg:

1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés ára lei 15.—
- 2-3. sz. Benedek Elek: Gyermekszínház lei 25.—
- 4-5. sz. A. Conan Doyle: Tűzkőrüli történetek lei 25.—

SAJTÓ ALATT:

6. sz. Bábjátékos Pali, Irta: Strom Tivadar
7. sz. Li-Fan bosszúja " Westermann F. P.
8. sz. Az egyszemű " May Károly
- 9-10. sz. Robinson Crusoe " Defoe, Dániel.

CIBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczói) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4.
 A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.
 Csehszlovákiában évi 80 csehkrona, negyedévenként 20 csehkrona.
 Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.
 Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.
 Jugoszláviában évi 200, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó rt.
 Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.